

Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa ROGO

18 września 2021 r.

Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa

ROGO I

KSIEGA ABSTRAKTÓW

Olsztyn, październik 2021

Korekta i redakcja:

Piotr Jakuć
Dominika Rozmus
Robert Stryński

Komitety Naukowe:

dr hab. Anna Cieślińska, prof. UWM
dr inż. Joanna Ciborska
dr Natalia Kordulewska
mgr Robert Stryński
mgr inż. Piotr Jakuć

Projekt okładki:

Tomasz Kapusta

Wydawnictwo

CEKONA

Druk publikacji wykonano na podstawie dostarczonych oryginalnych
tekstów, na odpowiedzialność autorów poszczególnych prezentacji

ISBN: 978-83-962631-7-9

SPIS TREŚCI

WIRTUALNE PIENIĄDZE- CZY TO SZANSA NA ROZWÓJ GOSPODAREK ROZWIJAJĄCYCH SIĘ?

Agnieszka Wójcik-Czerniawska. 7

ZABURZENIA ODŻYWIANIA KOBIET W CIĄŻY

Aleksandra Purkiewicz, Renata Pietrzak-Fiećko. 8

ZASTOSOWANIE METOD UCZENIA MASZYNOWEGO DO PRZEWIDYWANIA UDARU U PACJENTA

Alicja Hołowiecka. 9

ZABURZENIA POZNAWCZE W UZALEŻNIENIU OD OPIOIDÓW

Amelia Gronowska, Jan Mizerka. 10

ZRÓWNOWAŻONA REKULTYWACJA GLEB POKOPALNIANYCH W ASPEKCIE REDUKCJI ATMOSFERYCZNEGO CO₂

Aneta Kowalska, Anna Grobelak. 11

WYKORZYSTANIE BIOODPADÓW W REKULTYWACJI GLEB POGÓRNICZYCH

Aneta Kowalska 12

PRACA ZDALNA – OCENA RYZYKA, ZAGROŻENIA, PROFILAKTYKA

Anna Lubosz, Piotr Mocek 13

ANIOŁOWIE U PIASTA ZOFII STRYJEŃSKIEJ – PRÓBA ANALIZY I INTERPRETACJI OBRAZU.

Anna Nadrowska. 14

TEATRALNE FASCYNACJE ZOFII STRYJEŃSKIEJ.

Anna Nadrowska. 15

AKTYWNOŚĆ DŹWIĘKOTWÓRCZA PIEŁĘGNIC PAWIOOKICH (ASTRONOTUS OCELLATUS) W OKRESIE ROZRODCZYM PODCZAS SKŁADANIA JAJ	
Anna Tomańska, Philip Mill	16
ELŻBIETA DRUŻBACKA NA STRAŻY OBYCZAJÓW DAM MODNYCH	
Beata Strzępek-Leśniak	17
POZNANIE PRAWDY PRZEZ ZASTOSOWANIE KRYTERIÓW: ZGODY EKSPERTÓW, OCZYWISTOŚCI ORAZ UŻYTECZNOŚCI	
Dariusz Średnicki.	18
ŚMIECI W KOSMOSIE	
Dorota Korczyc.	19
DYSKRYMINACJA NASION POMIDORA NALEŻĄCYCH DO RÓŻNYCH ODMIAN Z WYKORZYSTANIEM UCZENIA MASZYNOWEGO	
Ewa Ropelewska, Jan Piecko	20
SPOSOBY GOSPODAROWANIA POZOSTAŁOŚCIAMI PRODUKCYJNYMI W PRZEMYSŁE ZIEMNIACZANYM	
Joanna Browarek	21
WPŁYW CZYNNIKÓW KULTUROWYCH NA MANIFESTOWANIE SIĘ U MŁODZIEŻY ZABURZEŃ ŻYWIENIOWYCH POD POSTACIĄ ANOREKSJI PSYCHICZNEJ	
Julia Mikulska , Aleksandra Purkiewicz , Renata Pietrzak-Fiećko	22
ANALIZA SKUTECZNOŚCI WSPÓŁCZESNYCH METOD LECZENIA ZESPOŁU LĘKU UOGÓLNIONEGO	
Jędrzej Dyk.	23
KOMPOZYTY NA OSNOWIE BIODEGRADOWALNYCH TERMOPLASTYCZNYCH ELASTOMERÓW	
Karolina Mazur.	24

REKLAMA JAKO NARZĘDZIE MARKETINGOWE PODLEGAJĄCE OCENIE ETYCZNEJ I REGULACJOM PRAWNYM	
Karolina Wiczyńska	25
INNOWACYJNE DZIELNICE (ANG. <i>INNOVATION DISTRICT</i>) – SZERSZE SPOJRZENIE NA EKOSYSTEMY INNOWACJI UKIERUNKOWANE NA MIEJSCE	
Katarzyna Papież-Pawętczak.	26
BADANIA ODDZIAŁYWAŃ REKOMBINANTOWYCH BIAŁEK Z WYKORZYSTANIEM TECHNOLOGII BLITZ Z DEDYKOWANYMI BIOSENSORAMI	
Maciej Prusinowski, Joanna Żebrowska, Piotr Skowron	27
ZABURZENIA POZNAWCZE W CHOROBY HASHIMOTO	
Maria Mucha, Alicja Kowalczyk, Olga Szczepankiewicz.	28
ANTYBIOTYKOTERAPIA DZIECI W INFЕКCJACH DRÓG ODDECHOWYCH – WIEDZA RODZICÓW Z TERENU RADOMIA	
Mariola Mendrycka, Klaudia Jędrzejewska, Anna Dziuba,	29
POSTAWA RODZICÓW WOBEC SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY	
Mariola Mendrycka , Klaudia Jędrzejewska , Anna Dziuba	30
OCHRONA ŚRODOWISKA WÓD MÓRZ I OCEANÓW NA ŚWIECIE	
Natalia Setla	31
WYMIAR KLAUZULI SUMIENIA W KONTEKŚCIE ETYCZNYM	
Nina Maria Szukała.	32
UMOWA ZLECENIE DLA STUDENTA	
Patryk Puto	33
MAKI Z OWOCÓW DRZEW JAKO BEZGLUTENOWA ALTERNATYWA DLA MAKI PSZENNEJ	
Piotr Jakuć, Joanna Browarek.	34

WYZWANIE WSPÓŁCZESNEGO SPOŁECZEŃSTWA – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY	
Radostaw Kułak.	35
WPŁYW WYKONYWANEJ PRACY ZAWODOWEJ NA KONTROLĘ STABILNOŚCI POSTAWY STOJĄCEJ	
Renata Orawiec, Marian Gawinek, Milena Suska- Tomaszewska.	36
WYSTĘPOWANIE NADWAGI I OTYŁOŚCI WŚRÓD DZIECI W WIEKU 10 LAT W MIEŚCIE I GMINIE OPOCZNO	
Robert Makuch , Mariola Mendrycka , Karol Natkański ,	37
OCENA EFEKTYWNOŚCI TRENINGU ZDROWOTNEGO KOBIET NA WYBRANE ZDOLNOŚCI MOTORYCZNE ORAZ PARAMETRY SKŁADU CIAŁA	
Robert Makuch , Mariola Mendrycka , Olga Bochniewska ,	38
CELEBRACJA LITURGII GODZIN NA PODSTAWIE NAUCZANIA KOŚCIOŁA	
Roksana Czuba.	39
UŻYTECZNOŚĆ PROFILOWANIA RYZYK INWESTYCYJNYCH WOBEC PRAWNYCH ASPEKTÓW DYSTRYBUCJI PRACOWNICZYCH PLANÓW KAPITAŁOWYCH	
Karol Marian Szczepanowski.	40
DOBRA OSOBISTE OSOBY PRAWNEJ W KONTEKŚCIE DOPUSZCZALNOŚCI LOKAUTU W PRAWIE POLSKIM – WYBRANE ASPEKTY AKSJOLOGICZNE	
Karol Marian Szczepanowski.	41
DOMNIEMANIE KONSTITUCYJNOŚCI NORMY PRAWNEJ A AKSJOLOGIA EUROPEIZACJI MODELOWANIA OCHRONY PRAWNEJ W OKRESIE DESTABILIZACJI POLSKIEGO PORZĄDKU PRAWNEGO – WYBRANE IMPLIKACJE DLA ZAGWARANTOWANIA PRAWA DO SĄDU W WYMIARZE CZYNNYM I PASYWNYM	
Karol Marian Szczepanowski.	42

RYZIKO URAZÓW W SPORCIE PO PANDEMII COVID – 19 NA PRZYKŁADZIE "KOLANA SKOCZKA"	
Amanda Maria Kostro, Anna Kuryliszyn – Moskal	43
DIAGNOSTYKA ORTOPODOLOGICZNA W DYSFUNKCJACH STÓP W PRAKTYCE FIZJOTERAPEUTY	
Amanda Maria Kostro, Anna Kuryliszyn – Moskal	44
DIAGNOSTYKA I TERAPIA ZABURZEŃ RÓWNOWAGI W GABINECIE FIZJOTERAPEUTY	
Amanda Maria Kostro, Anna Kuryliszyn – Moskal	45
ZMIANY ANATOMICZNE W BUDOWIE JAMY NOSA I NOSOGARDŁA JAKO PRZYCZYNA NAWRACAJĄCYCH I PRZEWLEKŁYCH INFЕКCJI GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH	
Łukasz Wysiński, Mariola Mendrycka.	46
ZACHOWANIA ZDROWOTNE STUDENTÓW KIERUNKÓW MEDYCZNYCH W INFЕКCJACH GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH	
Mariola Mendrycka, Łukasz Wysiński, Klaudia Pyzara.	47

WIRTUALNE PIENIĄDZE- CZY TO SZANSA NA ROZWÓJ GOSPODAREK ROZWIJAJĄCYCH SIĘ?

Agnieszka Wójcik-Czerniawska

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Kolegium Zarządzania i Finansów

Katedra Ekonomiki i Finansów Samorządu Terytorialnego

Czy wirtualne waluty mogą stanowić szansę na rozwój gospodarek w kryzysie? Poddano analizie wykorzystanie kryptowalut i technologii z nimi związanych w krajach, w których z powodu słabości narodowej waluty i kryzysu gospodarczego istnieje na to zapotrzebowanie. W sposób wieloaspektowy przeanalizowano możliwości wykorzystania nowych technologii cyfrowych w Wenezueli, Indiach i Nigerii w kontekście kryzysowej sytuacji w latach 2018-2021 i ogromnych potrzeb tamtejszej ludności. Wskazano również na liczne bariery, utrudniające upowszechnianie się cyfrowych pieniędzy, specyficzne dla każdego społeczeństwa, jego systemu prawnego i infrastruktury. Podstawowe pytanie, jakie stanowi konkluzję tych rozważań, odnosi się do kwestii, czy kryptowaluta będzie mogła stanowić alternatywę dla tradycyjnych rozwiązań finansowych w obliczu kryzysów o światowym zasięgu. Całość rozważań wieńczy prognozy dotyczące przyszłości wirtualnych pieniędzy, odnoszące się do oceny bitcoina pod kątem ryzyka jego użytkowania.

ZABURZENIA ODŻYWIANIA KOBIEŃ W CIĄŻY

Aleksandra Purkiewicz, Renata Pietrzak-Fiećko

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wydział Nauki o Żywności

Katedra Towaroznawstwa i Badań Żywności

Kobiety ciężarne stanowią jedną z grup szczególnie narażoną na zaburzenia odżywiania. Zmiany zachodzące w ciele ciężarnych nie są akceptowane przez wszystkie kobiety, a konsekwencją tego jest zmniejszenie poczucia własnej wartości, obniżenie satysfakcji z własnego ciała i rozwój zaburzeń związanych z zachowaniami zdrowotnymi, w tym anoreksji ciążowej (pregoreksji).

Celem pracy było dokonanie przeglądu literaturowego dotyczącego powstawania, symptomów i konsekwencji anoreksji ciążowej. Na pregoreksję narażone są przede wszystkim kobiety, które miały do czynienia z zaburzeniami odżywiania w przeszłości oraz które doświadczyły traumy w dzieciństwie. Objawy pregoreksji są zbliżone do tych występujących podczas jadłowstrętu psychicznego – obsesyjna kontrola masy ciała oraz dążenie do zmniejszenia masy ciała.

Wszelkie zaburzenia odżywiania występujące podczas ciąży oddziałują na zdrowie zarówno matki i dziecka. Pregoreksja może powodować u kobiet anemię, cukrzycę ciążową czy depresję poporodową oraz brak pokarmu podczas okresu laktacji. Konsekwencje zdrowotne widoczne u dziecka to m.in. wady cewy nerwowej oraz zaburzenia funkcji poznawczych. Negatywne konsekwencje zdrowotne zauważa się także wśród dorosłych dzieci pregorektyczek, które często zmagają się z chorobami układu krążenia oraz cukrzycą.

Leczenie pregoreksji wymaga interdyscyplinarnego podejścia, w obecności lekarza ginekologa, dietetyka, psychologa oraz psychiatry. W kontekście wyjścia z choroby najważniejsze jest zrozumienie przez kobietę postrzeganie własnego ciała oraz kobiecości, a także wypracowanie racjonalnego sposobu żywienia, mającego na celu odżywienie zarówno swojego organizmu jak i organizmu dziecka.

ZASTOSOWANIE METOD UCZENIA MASZYNOWEGO DO PRZEWIDYWANIA UDARU U PACJENTA

Alicja Hołowiecka

Politechnika Lubelska

Wydział Podstaw Techniki

Studenckie Koło Naukowe Matematyków „KWATERNION”

Przeanalizowano zastosowanie różnych metod uczenia maszynowego do przewidywania udaru mózgu u pacjenta. Przedstawionych zostało kilka modeli, a na końcu wybrano model optymalny. Rozważania objęły również określenie, które cechy pacjenta były najważniejsze w procesie predykcji udaru. Materiał do badań stanowił zbiór "Stroke Prediction Dataset" z serwisu Kaggle, zawierający informacje o udarze mózgu wśród 5109 pacjentów. Ze względu na silne niezbalansowanie, zastosowano technikę nadpróbkowania SMOTE. Następnie zbiór danych podzielono na zbiór treningowy i testowy. Przedstawiono następujące metody uczenia maszynowego: regresję logistyczną, drzewo decyzyjne, las losowy, metodę k najbliższych sąsiadów, klasyfikator naiwny Bayesa oraz analizę dyskryminacyjną.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że modelem, który osiągnął najlepszą dokładność na zbiorze testowym był las losowy. Ponadto, najbardziej istotnymi zmiennymi w tym modelu były: wiek pacjenta, średnie stężenie glukozy we krwi oraz BMI.

ZABURZENIA POZNAWCZE W UZALEŻNIENIU OD OPIOIDÓW

Amelia Gronowska, Jan Mizerka

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Opioidy to naturalne lub syntetyczne substancje wiążące się z receptorami opioidowymi. Substancje te działają przeciwbólowo, wywołują stan euforii i poczucie dobrostanu, zmniejszają stany lękowe i depresyjne. Są stosowane jako leki, jednak mają one działanie silnie uzależniające. Względnie łatwy dostęp do opioidów przyczynił się do znaczącego przyrostu osób uzależnionych. Kliniczne objawy uzależnienia od opioidów w dużej mierze pokrywają się z symptomami uzależniania od innych środków. Do substancji opioidowych należą między innymi: opiaty (np. morfina, kodeina), heroina, fentanyl, oksykodon. Regularne przyjmowanie opioidów skutkuje rozregulowaniem układów odpowiedzialnych za procesy motywacyjne oraz mechanizmy nagrody. Prowadzi to do zaburzeń funkcji kognitywnych, a także zwiększenia poziomu stresu. Względnie łatwy dostęp do opioidów przyczynił się do znaczącego przyrostu osób uzależnionych. Skutki przyjmowania opioidów widoczne są na wielu płaszczyznach, także w tych niewidocznych na pierwszy rzut oka, czyli w zmianach zachodzących w mózgu. Jedną z konsekwencji nadużywania opioidów jest istotne zmniejszenie istoty szarej, degradacja osłonek mielinowych, a także zmniejszenie gęstości połączeń w wielu obszarach mózgu. Ponadto przyjmowanie substancji opioidowych w znacznym stopniu wpływają na procesy poznawcze, takie jak odejmowanie decyzji, pamięć i uczenie się, zdolności społeczne, szybkość przetwarzania, uwaga, a także inteligencja płynna. Niniejsza praca ma na celu przyjrzenie się zjawisku uzależnienia od substancji opioidowych oraz konsekwencjom ich zażywania z perspektywy zmian dokonujących się w anatomii mózgu, jak i w zakresie procesów poznawczych.

ZRÓWNOWAŻONA REKULTYWACJA GLEB POKOPALNIANYCH W ASPEKCIE REDUKCJI ATMOSFERYCZNEGO CO₂

Aneta Kowalska, Anna Grobelak

Politechnika Częstochowska
Wydział Infrastruktury i Środowiska

Tematyka gleb zdegradowanych jest w Polsce bardzo ważnym, aktualnym, a także uporczywym tematem. Według aktualnych danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 r. ogólna powierzchnia gleb zdegradowanych bądź zdewastowanych w naszym kraju przekracza 62 tys. ha, osiągając 0,199% powierzchni kraju, podczas gdy stopień rekultywacji tych terenów osiąga jedynie 0,8% dla gleb zdewastowanych i 2,6% dla gleb zdegradowanych. Uważa się, że procesy wydobywcze stosowane w górnictwie są jednym z najistotniejszych czynników zwiększających degradację gleb, zwłaszcza w przypadku kopalni odkrywkowych. Wynika to przede wszystkim z niszczenia wierzchniej warstwy gleby, fauny i flory, a zatem z obniżenia jakości gleb. W wyniku degradacji gleb zaburzona zostaje również wymiana gazowa pomiędzy glebą a powietrzem. Problem ten jest niezwykle istotny w dobie postępujących zmian klimatu. Obecnie prowadzone są liczne działania ukierunkowane na spowolnienie postępu zmian klimatu. Jednym z takich działań jest Europejski Zielony Ład, który zakłada osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Zrównoważona rekultywacja gleb musi zatem uwzględniać aspekt klimatyczny. Procesy rekultywacji gleb pokopalnianych prowadzone są w różny sposób. Najpopularniejszymi technikami remediacji są techniki z wykorzystaniem nasypu zgromadzonego w wyniku procesów wydobywczych, z wykorzystaniem bioodpadów takich jak osady ściekowe, komposty itd. Na szczególną uwagę zasługuje wykorzystanie bioodpadów, które z uwagi na dużą zawartość pierwiastków biogennych w szybkim tempie pozwalają osiągnąć poprawę jakości gleby i przyczynić się do odtworzenia funkcjonalności gleby. Co więcej, technika ta stanowi istotny element zarządzania odpadami, które produkowane są w ogromnych ilościach. Ponadto, uważa się, że w wyniku poprawy jakości zdegradowanych gleb pokopalnianych można ograniczyć stężenie atmosferycznego dwutlenku węgla. Jest to wynikiem procesu sekwestracji węgla, w wyniku którego atmosferyczny dwutlenek węgla jest wiązany w głębszych warstwach gleby i magazynowany w bezpieczny sposób. Prowadzenie zrównoważonej rekultywacji gleb zdegradowanych w praktyce jest trudnym i czasochłonnym procesem. Może jednak nieść za sobą wiele pozytywnych efektów jakimi jest poprawa jakości gleby, odtworzenie środowiska naturalnego, poprawa walorów wizualnych środowiska, ograniczenie ilości bioodpadów, a także ograniczenie zmian klimatu.

WYKORZYSTANIE BIOODPADÓW W REKULTYWACJI GLEB POGÓRNICZYCH

Aneta Kowalska

Wydział Infrastruktury i Środowiska
Politechnika Częstochowska

Nadmierna produkcja bioodpadów i związane z nią rosnące obawy związane z ich zagospodarowaniem stanowią bardzo ważny element dzisiejszego świata. Z drugiej strony, wciąż zwiększa się powierzchnia obszarów zdegradowanych będąca wynikiem działalności ludzkiej. Wpisując się w zakres zrównoważonego rozwoju częstą praktyką jest zastosowanie bioodpadów takich jak osady ściekowe do poprawy jakości gleby. Bioodpady z uwagi na dużą zawartość materii organicznej stanowią istotny czynnik poprawiający żyzność gleby. Wprowadzenie węgla organicznego do gleb zdegradowanych przyczynia się do odtworzenia prawidłowych funkcji gleby. Takie postępowanie intensyfikuje procesy sekwestracji węgla w glebie, w wyniku których dwutlenek węgla zostaje zmagazynowany w glebie ograniczając jego stężenie w powietrzu i wpływając na spowolnienie zmian klimatycznych. Pomimo ważnej roli bioodpadów w procesach rekultywacyjnych gleb pogórniczych, ich stosowanie wymaga bardzo dużej uważności i efektywnej higienizacji, aby zapobiec dodatkowemu skażeniu gleby. W literaturze podmiotu można znaleźć wiele informacji na temat magnifikacji degradacji gleby spowodowanej chociażby obecnością metali ciężkich w bioodpadach. Niemniej jednak, wielu naukowców wskazuje przeważający pozytywny wpływ bioodpadów nad możliwymi negatywnymi skutkami ich zastosowania. Obawy związane z wprowadzaniem bioodpadów do gleb zdegradowanych skutkowały powstaniem regulacji prawnych limitujących ich stosowanie.

PRACA ZDALNA – OCENA RYZYKA, ZAGROŻENIA, PROFILAKTYKA

Anna Lubosz, Piotr Mocek

Politechnika Śląska

Wydział Górnictwa, Inżynierii Bezpieczeństwa i Automatyki Przemysłowej

W czasie pandemii COVID-19 pojawiła się potrzeba i jednocześnie możliwość wykonywania pracy zdalnej (Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, tj. Dz.U., poz. 1842 ze zm.). Zgodnie z przepisem art. 3 wymienionej ustawy przez pracę zdalną należy rozumieć pracę wykonywaną: na polecenie pracodawcy; przez oznaczony czas określony poleceniem pracodawcy lub czasem trwania stanu epidemii; poza miejscem stałego jej wykonywania; polegającą na pracy przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub dotyczącej wykonywania części wytwórczych lub usług materialnych, w zakresie określonym w umowie o pracę.

Wykonywanie przez długi czas pracy zdalnej z wykorzystaniem urządzeń informacyjnych i telekomunikacyjnych niesie za sobą znaczne obciążenie psychiczne i fizyczne dla pracowników. Do najistotniejszych należą: uzależnienie od technologii informatycznych i nadmierne obciążenie pracą powodujące zmęczenie i niemożność płynnego przejścia z trybu pracy na tryb odpoczynku. Artykuł podejmuje problematykę zagrożeń występujących podczas wykonywania pracy zdalnej przez pracowników oraz braku uregulowania w dalszym ciągu zapisów odnośnie do pracy zdalnej w kodeksie pracy. W artykule przedstawiono ocenę ryzyka zawodowego metodą RISK SCORE na stanowisku pracy zdalnej wraz z propozycją profilaktyki.

ANIOŁOWIE U PIASTA ZOFII STRYJEŃSKIEJ – PRÓBA ANALIZY I INTERPRETACJI OBRAZU.

Anna Nadrowska

Uniwersytet Gdański

Wydział Filologiczny

Zofia Stryjeńska (1891–1976) należała do najbardziej rozpoznawalnych malarek pierwszej połowy dwudziestego wieku. Na jej popularność składały się oryginalna twórczość malarska, ale również barwna biografia. W swoim referacie podejmę próbę analizy i interpretacji jednego z obrazów autorstwa Stryjeńskiej – *Aniołowie u Piasta*. Jest to dzieło pochodzące z 1935 roku, można je obejrzeć na Wystawie Stałej w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie.

Analizie i interpretacji został poddany obraz „Aniołowie u Piasta” Zofii Stryjeńskiej, który powstał w 1935 roku. Rozmiar obrazu wynosi 100 cm x 150 cm. Został namalowany gwaszem na papierze, który został naklejony na sklejkę. Obecnie znajduje się na Wystawie Stałej w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie. Analiza składała się z opisu elementów składających się na dzieło według określonego porządku, czyli planów na obrazie. Następnie przeanalizowano kolory, tonacje, światłocienie itd. Wszystkie opisane elementy zostały zinterpretowane np. względem pamiętnika autorki obrazu oraz innych dzieł malarskich Zofii Stryjeńskiej.

TEATRALNE FASCYNACJE ZOFII STRYJEŃSKIEJ.

Anna Nadrowska

Uniwersytet Gdański
Wydział Filologiczny

Zofia Stryjeńska (1891–1976) w dwudziestoleciu międzywojennym nazywana „księżniczką malarstwa polskiego” znana jest przede wszystkim jako malarka – autorka licznych dzieł przedstawiających tańce i obrzędy ludowe, bożki słowiańskie, często sięgała też po tematykę chrześcijańską. Dzisiaj mniej znana (choć w okresie trwania Drugiej Rzeczypospolitej ciesząca się dużym zainteresowaniem) jest twórczość artystki adresowana do teatru – projekty kostiumów i scenografii.

W pracy przedstawiono fascynacje Zofii Stryjeńskiej teatrem. Materiałem analizowanym w pracy były pamiętniki spisywane przez Stryjeńską, do publikacji badaczy zajmującej się jej twórczością, między innymi do pierwszej monografii artystki autorstwa Jerzego Warchałowskiego. Wykorzystano również artykuły z gazet międzywojennych, w których wspomniano o przedstawieniach w których Zofia Stryjeńska była odpowiedzialna za kostiumy i scenografię. W pracy rozwinięto analizę pantomimy „O Maćku Piecuchu i Pannie Gapiomile Królownie”. Prawdopodobnie zauroczenie sceną zrodziło się u artystki już w dzieciństwie. Malarka tworzyła coraz to nowe projekty kostiumów i scenografii, widząc je nie jako statyczne twory, ale w ruchu na scenie. W pewnym momencie życia pracę nad przedsięwzięciami teatralnymi stawiała nawet wyżej od malarstwa.

AKTYWNOŚĆ DŹWIĘKOTWÓRCZA PIEŁĘGNIC PAWIOOKICH (ASTRONOTUS OCELLATUS) W OKRESIE ROZRODCZYM PODCZAS SKŁADANIA JAJ

Anna Tomańska, Philip Mill

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Piełęgnice pawiookie to popularne ryby w akwarystyce słodkowodnej. W krajach tropikalnych są one pozyskiwane w celach konsumpcyjnych i cenione ze względu na walory smakowe i łatwość przetworstwa. Gatunki ryb piełęgnicowatych cechują się ciekawymi zachowaniami godowymi i tymi związanymi z odchowem potomstwa. Przeprowadzono wiele badań związanych z możliwościami zwiększenia pozyskania od nich ikry, zwiększenia odsetka narybku a także prac hodowlanych w celu uzyskania określonych odmian ozdobnych – co wykorzystano w zbiornikach akwariowych lub cech mięsności – w celach konsumpcyjnych.

Metody i narzędzia stosowane w bioakustyce pomagają wyjaśnić wiele zachowań zwierząt. Rejestracja fal dźwiękowych pod wodą wymaga użycia hydrofonu. W badaniu wykorzystano mikrofon Aquarium audio H2a Hydrophone. W czasie nagrywania prowadzono obserwacje behawioru piełęgnic podczas składania jaj, w warunkach normalnego oświetlenia zbiornika oraz w ciemności.

Celem badań było powiązanie zarejestrowanych dźwięków wraz z zaobserwowanymi zachowaniami podczas składania ikry przez piełęgnice pawiookie. Aktywność dźwiękotwórczą powiązano z tą czynnością wskazując na jej możliwą relację do bodźców wzrokowych a jednocześnie wskazano na możliwości wykorzystania tego faktu w kontroli rozrodu u tych ryb.

ELŻBIETA DRUŻBACKA NA STRAŻY OBYCZAJÓW DAM MODNYCH

Beata Strzępek-Leśniak

Uniwersytet Rzeszkowski

Artykuł dotyczy przedstawienia „modnego” życia kobiet w osiemnastym wieku na podstawie przywołanej satyry Elżbiety Drużbackiej pt. „Skargi kilku dam wspólnej kompanii będących, dla jakich racji z mężami swojemi żyć nie chcą”. Wspomniana oświeceniowa pisarka często zajmowała się sprawami obyczajowymi, opisując z humorem i wyczuciem portrety mieszkańców pałaców. Wytykała wady dworskich plotkarzy, magnatów żyjących ponad stan, dam modnych, serwilistów, a nawet mnichów. Poetka swoje satyry często poświęcała małżeństwom oraz nasilającej się w XVIII wieku liczbie rozwodów. Drużbacka stoi na straży obyczajowości przedstawionych we wspomnianym utworze kobiet, które planują rozwód ze swoim mężem. Czują się nieszczęśliwe, ponieważ nie spełniają oni ich „zachcianek” oraz nowoczesnych potrzeb, zaczerpniętych zazwyczaj z kultury francuskiej. Zadaniem oświeceniowej poetki jest uświadomić czytelnikowi zgubny wpływ bezmyślnego naśladowania obcej kultury. W satyryczny sposób opisuje w nim obyczajowość oraz zachowania ludzkie znamienne dla wyższych sfer. Dodatkowo stara się wskazać drogę postępowania kolejnym pokoleniom, pokazuje gorszące obyczaje, których należy się wystrzegać. Przywołane rysy portretów psychologicznych analizowanych kobiet świadczą, iż już w oświeceniu płeć piękna stała się popularnym tematem, ponieważ okres oświecenia był niewątpliwie wielkim krokiem w stronę emancypacji i równouprawnienia kobiet. Drużbacka strzeże obyczajów modnych dam za pomocą swojej osoby oraz pisarstwa. Świadczy o tym analizowany wiersz oraz krótka nota biograficzna. W artykule przedstawiono także wybrane aspekty kultury XVIII wieku.

POZNANIE PRAWDY PRZEZ ZASTOSOWANIE KRYTERIÓW: ZGODY EKSPERTÓW, OCZYWISTOŚCI ORAZ UŻYTECZNOŚCI

Dariusz Średnicki

Uniwersytet w Białymstoku

Celem pracy jest omówienie problematyki związanej z relacjami pomiędzy poszczególnymi kryteriami oceny prawdy. Omówię kryterium „zgody ekspertów”, oczywistości oraz użyteczności. W szczególności analizie poddane zostały stosowane w debatach argumenty za i przeciw takim kryteriom. Definicja prawdy jako spełniania przez dane twierdzenie kryterium oczywistości należy obok teorii zgody powszechnej, teorii użyteczności i teorii koherencji do głównych nieklasycznych definicji prawdy, których wspólną cechą jest to, że za prawdziwe uznają takie twierdzenia, które spełniają jakieś uznane za ostateczne i nieodwołalne kryteria. Omówię to, że oczywistość jako kryterium prawdy, oczywistość danego twierdzenia czyni je niewątpliwym nie tylko dla głoszącej to twierdzenie osoby, ale też upewnia ją, że to oczywiste twierdzenie będzie musiał uznać za oczywiste i przez to prawdziwe każdy, kto to twierdzenie zrozumie. Prócz fenomenologicznego rozumienia oczywistości istnieje jeszcze jej rozumienie pojawiające się w myśli niektórych filozofów arystotelizujących. Oczywistość przystuguje zasadom, które metafizyka klasyczna nazwała pierwszymi zasadami Bytu i myślenia – a więc zasadzie tożsamości, niesprzeczności, wyłączonego środka, racji dostatecznej, przyczynowości. W myśli arystotelików, którzy podkreślają oczywistość tych zasad, ich prawdziwość narzuca się rozumowi ludzkiemu sama z siebie – oczywistość jest więc także i tutaj kryterium prawdy. Podstawowe pytanie, jakie przyświeca podjętym tu rozważaniom, odnosi się do pytania, skąd człowiek ma wiedzieć co jest prawdą? Szukam odpowiedzi na pytanie o zgodność sądów człowieka z rzeczywistością. Całość rozważań osadzona została w ramach filozoficznych.

ŚMIECI W KOSMOSIE

Dorota Korczyk

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Kosmiczne śmieci to potoczne określenie wszystkich obiektów stworzonych przez człowieka na orbicie okołoziemskiej. W raporcie Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) z lipca br. można przeczytać między innymi, że liczba, łączna masa i objętość obiektów pozostawionych w przestrzeni stopniowo wzrasta. Prowadzi to do wzrostu liczby niezamierzonych kolizji pomiędzy urządzeniami umieszczonymi na orbicie a krążącymi śmieciami. Odpady przemieszczają się w sposób chaotyczny, bezładny. Grożą między innymi Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, statkom kosmicznym czy satelitom telekomunikacyjnym. W kosmosie znajdują się również zbiory małych śmieci spowodowane w wyniku eksplozji i zderzeń różnych obiektów. Tak samo małe, jak i duże szczątki będące w orbicie zagrażają w równym stopniu. Mniejsze szczątki należą do trudnych do zlokalizowania, w przeciwieństwie do większych, co utrudnia nawigację między nimi. Z kolei większe szczątki zabierają więcej miejsca w przestrzeni i stwarzają ryzyko podzielenia na mniejsze kawałki.

ESA oszacowało, że obecnie mamy ponad 750 milionów kosmicznych śmieci przekraczających 1 cm wielkości. Mogą w dowolnym momencie zderzyć się z satelitami, niszczyć je lub zmieniając ich trajektorie ruchu. Jakiegokolwiek zderzenie jest niebezpieczne. Aby zmniejszyć ryzyko kolizji, operatorzy obserwujący lot na ziemi muszą być w pełni świadomi wszelkich potencjalnych przeszkód na trasie statku. Lokalizacja aktywnych satelitów są znane i odpowiednio przypisane. Jednak nigdy nie wiadomo, kiedy w przestrzeni pojawi się pływający obiekt.

W marcu 2021 z MSK został zrzucony największy pakiet śmieci w historii. Został on umieszczony na specjalnej palecie, która przybyła na stację z japońskim pojazdem towarowym HTV. Załadowano tam 2,9 tony odpadów. Paleta ta pozostaje na orbicie Ziemi od 2 do 4 lat. Owe odpady to między innymi zużyte akumulatory Ni-H. ESA zakłada na 2025 rok pierwszą misję przechwycenia w historii i planowanego wejścia w atmosferę przez pojazd ClearSpace-1 służącego do pochwycenia obiektu pozostawionego na wysokości ponad 600 km. Jeśli plan działania nie wejdzie w życie w ciągu najbliższych kilku lat, satelita, która obiega ziemię po 500 km na orbicie – w dolne warstwy atmosfery wejdzie dopiero za ok. 25 lat i spadnie wprost na ziemię.

DYSKRYMINACJA NASION POMIDORA NALEŻĄCYCH DO RÓŻNYCH ODMIAN Z WYKORZYSTANIEM UCZENIA MASZYNOWEGO

Ewa Ropelewska, Jan Piecko

Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy w Skierniewicach
Zakład Przechowalnictwa i Przetwórstwa Owoców i Warzyw

Celem pracy było opracowanie modeli dyskryminacyjnych umożliwiających odróżnianie odmian nasion pomidora na podstawie tekstur powierzchni zewnętrznej obrazów (skanów) przekonwertowanych do indywidualnych kanałów kolorów: R, G, B, L, a, b, X, Y, Z. Nasiona pomidorów 'Green Zebra', 'Ożarowski', 'Pineapple', Sacher F1 i Sandoline F1 porównywano parami. Najbardziej dokładne dyskryminacje nasion uzyskano w przypadku modeli zbudowanych indywidualnie na podstawie zestawów tekstur wyselekcjonowanych z obrazów z kanałów R, L, X oraz dla zestawu tekstur wyselekcjonowanych z obrazów ze wszystkich rozpatrywanych kanałów. We wszystkich analizowanych przypadkach, nasiona pomidorów odmian 'Green Zebra' i 'Ożarowski' rozróżniano z najwyższą średnią dokładnością wynoszącą, w zależności od klasyfikatora i kanału: 97% (Multilayer Perceptron) i 96,25% (Random Forest) wykorzystując tekstury z obrazów z kanału R, 95,25% (Multilayer Perceptron) i 95% (Random Forest) dla kanału L, 93% (Multilayer Perceptron) i 95% (Random Forest) dla kanału X oraz 99,75% (Multilayer Perceptron) i 99,5% (Random Forest), gdy wykorzystano zestaw tekstur wyselekcjonowanych z obrazów ze wszystkich analizowanych kanałów. Uzyskane wyniki mogą mieć praktyczne zastosowanie do identyfikacji odmiany nasion pomidora. Przydatność parametrów tekstury obrazów nasion do celów klasyfikacyjnych została potwierdzona. Wykorzystanie uczenia maszynowego pozwoliło na obiektywne i szybkie rozróżnienie odmian nasion pomidora. Opracowane modele dyskryminacyjne mogą zostać zastosowane do weryfikacji autentyczności materiału siewnego i wykrywania jego zafałszowań.

SPOSOBY GOSPODAROWANIA POZOSTAŁOŚCIAMI PRODUKCYJNYMI W PRZEMYŚLE ZIEMNIACZANYM

Joanna Browarek

Katedra Przetwórstwa i Chemii Surowców Roślinnych
Studenckie Koło Naukowe Technologów Przetwórstwa Surowców Roślinnych
Wydział Nauki o Żywności
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Ziemniaki tak jak i kukurydza czy też ryż i pszenica to podstawowe surowce, które są wykorzystywane do żywienia ludzi. Przemysł ziemniaczany z roku na rok charakteryzuje się stałą tendencją zmniejszania ilości rocznego spożycia ziemniaków świeżych na osobę. Jednakże spożycie przetworów ziemniaczanych wzrasta. Wyróżnia się dwa podstawowe kierunki przetwórstwa: przetwórstwo spożywcze, przetwórstwo przemysłowe. W przetwórstwie spożywczym ziemniaki przeznaczone są na ziemniaki potrawowe – całe lub krojone ziemniaki, produkty ziemniaczane mrożone lub gotowe do spożycia – sałatki, placki, pyzy, puree, kluski, frytki, produkty smażone – frytki, chipsy, produkty suszone z ziemniaków surowych i gotowanych. Natomiast przetwórstwo przemysłowe to produkcja etanolu i skrobi. To ważne produkty nie tylko w przemyśle spożywczym, ale również drzewnym, papierniczym, chemicznym jak i farmaceutycznym. Do najczęściej omawianych i występujących w przemyśle produktów ubocznych zalicza się: osady z hydrotransportu i mycia ziemniaków; pozostałości organiczne: odrzucone ziemniaki, które nie nadają się do dalszego przerobu, obierki (łupiny), pulpa ziemniaczana (wycierka po oddzieleniu krochmalu); ziemia okrzemkowa; osady z oczyszczania wód technologicznych.

Osady z hydrotransportu i mycia ziemniaków wykorzystuje się do rozpraszania na gruntach. Dobrym wykorzystaniem pozostałości organicznych jest przekazanie lub sprzedaż rolnikom do skarmiania zwierząt jako paszę. Ale mogą być również zastosowane tak jak i osady z oczyszczania ścieków technologicznych do produkcji biogazu (metanu). Ścieki ze wszystkich gałęzi przemysłu ziemniaczanego są nadal ogromnym problemem dla technologów ze względu na brak pomysłów ich zagospodarowania chociażby ze względu na brak opłacalności. Można je wykorzystać również jako wypełniacz do produktów syntetycznych (np. opakowania) lub przekazać do przemysłu drukarsko-papierniczego na cele produkcji kartonów. Ponadto ścieki można oczyścić chociażby termofilną biodegradacją. Oprócz tego sok ziemniaczany, czyli woda sokowa, która zawarta jest w ściekach można wykorzystać do produkcji koncentratu białka ziemniaczanego metodą koagulacji kwasowo-termicznej.

WPŁYW CZYNNIKÓW KULTUROWYCH NA MANIFESTOWANIE SIĘ U MŁODZIEŻY ZABURZEŃ ŻYWIENIOWYCH POD POSTACIĄ ANOREKSJI PSYCHICZNEJ

Julia Mikulska ¹, Aleksandra Purkiewicz ², Renata Pietrzak-Fiećko ²

¹ Kosmetologia. Trychologia. Dietetyka – mgr Julia Mikulska
ul. Żeglarska 4/U3, 11-500 Giżycko

² Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Nauki o Żywności
Katedra Towaroznawstwa i Badań Żywności

W artykule przedstawiono teorię czynników kulturowych, w tym medialnego kultu szczupłej sylwetki, na temat rozwoju anoreksji u dzieci, młodzieży i dorosłych. Celem pracy jest przegląd literatury dotyczącej wpływu czynników kulturowych na jadłowstręt psychiczny, jego synergii oraz potrzeby pomocy w tym zakresie. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że anoreksja jest zaburzeniem o skomplikowanej etiologii i złożonym obrazie klinicznym, obejmującym zarówno objawy somatyczne, jak i psychiczne. Schorzenie to przejawia się w celowym działaniu zmierzającym przede wszystkim do ponadnormatywnej utraty masy ciała, co związane jest z lękiem przed otyłością i wywiera negatywny wpływ nie tylko na sferę somatyczną i zdrowie psychiczne, lecz także prowadzi do pogorszenia społecznego funkcjonowania człowieka, a nawet stwarza zagrożenie dla jego życia. Znaczący wzrost zachorowalności na anoreksję jest wskaźnikiem złego stanu psychiki we współczesnym społeczeństwie. Anorexia nervosa stała się tym, czym histeria w ubiegłym wieku, czyli chorobą społeczną. Zaburzenia odżywiania się mają silny związek z kulturą i mogą być traktowane jako zespół uwarunkowany kulturowo, o charakterystycznych cechach – zrozumiały tylko w odniesieniu do kontekstu kulturowego, etiologia symbolizująca podstawowe normy kulturowe, rozpoznanie zależne od specyficznego dla danej kultury poziomu technicznego i ideologii, skuteczne leczenie może być prowadzone tylko przez członków tej samej kultury. Istnieje deficyt rzetelnej i rzeczowej wiedzy na ten temat, na co dowodem są statystyki, które informują o obniżającym się wieku ofiar anoreksji oraz coraz większa liczba jej ofiar.

ANALIZA SKUTECZNOŚCI WSPÓŁCZESNYCH METOD LECZENIA ZESPOŁU LĘKU UOGÓLNIONEGO

Jędrzej Dyk

Instytut Psychologii
Wydział Filozofii i Nauk Społecznych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Zespół lęku uogólnionego (generalized anxiety disorder) (F41) jest zaburzeniem psychicznym należącym do grupy zaburzeń lękowych. Charakteryzuje się występowaniem przewlekłego lęku wolnoptynącego – uporczywego i uogólnionego lęku, którego nasilenie nie odpowiada realnym zagrożeniom. Nie można go także przypisać żadnej konkretnej zewnętrznej przyczynie i nie jest on ograniczony do jednego określonego źródła. Ryzyko zachorowania w ciągu całego życia wśród populacji ogólnej jest szacowane na 5–9%. Najbardziej narażone są kobiety w wieku średnim, których stosunek zapadalności przeważa dwukrotnie nad mężczyznami. Przebieg zaburzenia ma charakter uporczywy i przewlekły, nasilenie objawów zmienia się w czasie i jest trudne do przewidzenia co stwarza problemy zarówno diagnostyczne jak i terapeutyczne. Etiologia zaburzenia obejmuje nieprawidłowości w funkcjonowaniu przekąźnictwa noradrenergicznego, serotonergicznego i GABA-ergicznego, neurotyczność oraz zaburzenia przywiązania w okresie wczesnodziecięcym. Rokowania są niekorzystne, znaczna część pacjentów zgłasza występowanie uporczywego lęku do końca życia. Do skutecznych metod oddziaływania terapeutycznego zalicza się psychoterapię i farmakoterapię. Największą skuteczność sprawdzoną w badaniach klinicznych wykazuje terapia poznawczo – behawioralna, leki przeciwdepresyjne z grupy SSRI, SNRI, leki anksjolityczne oraz rzadziej stosowane leki przeciwpsychotyczne. Do innych oddziaływań terapeutycznych można zaliczyć metody neurostymulacyjne, biofeedback, ćwiczenia fizyczne, zioła i suplementy diety oraz medycynę alterantyczną, jednak większość z nich jest nieskuteczna w porównaniu do placebo albo wymaga dalszych badań.

KOMPOZYTY NA OSNOWIE BIODEGRADOWALNYCH TERMOPLASTYCZNYCH ELASTOMERÓW

Karolina Mazur

Politechnika Krakowska
Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki

Elastomery to polimery, charakteryzujące się wysoką elastycznością w szerokim zakresie temperatur. Są to związki wielocząsteczkowe, których wydłużenie w temperaturze pokojowej, przy małych naprężeniach, wynosi ponad 100% i może dochodzić nawet do kilkuset procent, a co najważniejsze jest ono odwracalne. Zdecydowana większość dostępnych termoplastycznych elastomerów takich jak kopolimery styrenu z butadienem, elastomery olefinowe, wulkanizaty (TPE-V), elatojonometry, kauczuki (MPR) to polimery syntetycznie nie ulegające biodegradacji. Jednym z pierwszych produkowanych na skalę przemysłową elastomerów biodegradowalnych jest kopoliester alifatyczno-aromatyczny produkt francuskiej firmy NaturePlast sprzedawany pod handlową nazwą NLP 002. Przedmiotem pracy była ocena możliwości wytworzenia w pełni kompostowalnych (biodegradowalnych) kompozytów o osnowie z termoplastycznych elastomerów napełnianych włóknami i cząstkami naturalnymi. Dla zrealizowania tak założonego celu pracy wykonano cztery rodzaje kompozycji z 10% zawartością masową cząstek tufu, mikrocząstek orzecha włoskiego i cząstek celulozy firmy Rettenmaier oraz z 3% dodatkiem kompatybilizatora. Próbkę wiosełkową zostały wytworzone metodą wtryskiwania i poddano je badaniom wytrzymałościowym. Oznaczono właściwości w próbach rozciągania i ściskania. Próbkę umieszczono w kompoście i oceniono wpływ biodegradacji po 2 i 6 tyg. Dokonano oceny zmian właściwości wytrzymałościowych i wpływu czasu kompostowania na badane właściwości. Wykonano dokumentację fotograficzną na różnych etapach kompostowania dla oceny zmian wizualnych w trakcie rozkładu próbki.

Najbardziej podatne na proces kompostowania są próbki elastomeru termoplastycznego napełniane tufem oraz orzechem. Kompozycja z tufem już w momencie wyjęcia po 14 dniach z kompostu charakteryzuje się znacznymi pęknięciami występującymi na całej powierzchni, a w wyniku dalszego przeprowadzania procesu kompostowania następuje pogorszenie się stanu badanego materiału. Objawia się to powstawaniem kolejnych, liczniejszych pęknięć oraz zmianą koloru. Podobnie sytuacja wygląda z TPE-O, ale próbki te zaczynają ulegać biodegradacji w późniejszym etapie procesu. Wtedy to obserwuje się znaczną zmianę koloru badanej kompozycji oraz pojawiają się liczne pęknięcia. TPE-O po 2 tygodniach w kompoście, w porównaniu do próbki bezpośrednia po wtrysku, nie wykazuje dużych zmian.

Biodegradowalne kompozyty na osnowie elastomerów termoplastycznych mogą być stosowane na produkty jednokrotnego użytku lub też przedmioty cyklicznie wymieniane, w związku z tym nie wymaga się od nich dużej wytrzymałości mechanicznej czy też zmęczeniowej. W związku z tym materiały te są w stanie zastąpić np. przedmioty codziennego użytku. Do przykładowych możliwości zastosowania tego typu materiałów można zaliczyć: naroża meblowe, elementy ochronne, uchwyty sprzętu AGD.

REKLAMA JAKO NARZĘDZIE MARKETINGOWE PODLEGAJĄCE OCENIE ETYCZNEJ I REGULACJOM PRAWNYM

Karolina Wiczyńska

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Wydział Zarządzania

Celem niniejszego badania jest przedstawienie problemu oceny etycznej reklamy oraz regulacji prawnych dotyczących reklamy. W pracy zostaną przedstawione przykłady naruszania zasad etyki reklamy i aktów prawnych.

Według definicji American Marketing Association reklama jest każdą odpłatną i nieosobistą formą prezentowania dóbr, podmiotów, usług czy idei przez określonego nadawcę. Jej głównym celem jest zachęcenie odbiorców do zakupu promowanych produktów. Ustawa o radiofonii i telewizji z 1992 r. określa reklamę jako „każdy przekaz (...) zmierzający do promocji sprzedaży albo innych form korzystania z towarów i usług, popierania określonych spraw lub idei”.

Ocena reklamy pod względem etycznym jest dokonywana poprzez przeanalizowanie przekazu reklamowego, jego celu i wykorzystanych w nim metod perswazji. W przypadku wielu reklam ich cel jest etycznie neutralny, ponieważ nie ma ona skutkować np. pogorszeniem zdrowia, sytuacji materialnej czy samopoczucia odbiorcy. Wyjątkiem mogą być reklamy określonych kategorii produktów, np. tzw. używek, w tym m.in. wyrobów tytoniowych czy alkoholowych, ponieważ ich spożywanie, szczególnie nadmierne, może skutkować licznymi chorobami, a nawet śmiercią. Etyczna ocena reklamy zależy także od świadomości jej odbiorcy. Odbiorcy stykający się z coraz większą liczbą ofert rynkowych i reklam są bardziej zdolni do odróżnienia reklam etycznych od nieetycznych. Zwykle za nieetyczne uznaje się reklamy, które m.in.: zawierają nieprawdziwe stwierdzenia, są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, uchybiają godności człowieka lub wprowadzają w błąd. Kodeksy etyczne reklamy mają na celu zmniejszenie liczby luk interpretacyjnych, które występują w regulacjach prawnych oraz niwelowanie zachowań, które wpływają negatywnie na działalność reklamową, a nie są uznawane za niezgodne z prawem. Współcześnie obowiązuje wiele kodeksów etyki w zakresie reklamy, a są to m.in. Międzynarodowy Kodeks Reklamy, Kodeks postępowania Amerykańskiego Stowarzyszenia Agencji Reklamowych i Kodeks Etyki Reklamy.

Za reklamę sprzeczną z prawem uznaje się reklamę, która jest zakazana przez kodeksy prawa karnego, handlowego i cywilnego, odpowiednie ustawy, w tym m.in. z ustawę o prawach autorskich, ustawę o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji albo ustawę o ochronie danych osobowych, rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT), prawo prasowe lub międzynarodowe akty prawne. Przykładami reklam nieetycznych są m.in. reklama marki Mobilking i reklama Hyundai Veloster z 2011 r.

INNOWACYJNE DZIELNICE (ANG. *INNOVATION DISTRICT*) – SZERSZE SPOJRZENIE NA EKOSYSTEMY INNOWACJI UKIERUNKOWANE NA MIEJSCE

Katarzyna Papież-Pawełczak

Akademia WSB

Zaprezentowano ogólną koncepcję innowacyjnych dzielnic (Innovation District) jako propozycję szerszego spojrzenia na ekosystem innowacji oparty o miejsce, które może stworzyć warunki i być siłą napędową dla rozwoju miast i lokalnej działalności gospodarczej.

W metodzie badawczej poddano analizie tylko dojrzałe międzynarodowe przypadki okręgów innowacyjnych, które są zróżnicowane nie tylko ze względu na samo miejsce geograficzne, ale przede wszystkim w zależności od rodzaju i wpływu instytucji, która funkcjonuje jako kotwica.

Zaprezentowane innowacyjne dzielnice mogą stanowić przykłady, jak zintegrowane strategie mogą rozwijać się w kierunku tworzenia dojrzałych miejskich przestrzeni.

Artykuł ma wartość poznawczą. Przestrzenie innowacji mogą być odpowiedzią na ewolucję sposobów życia, pracy, spotkań i korzystania z usług poprzez zapewnienie wielofunkcyjnego środowiska fizycznego zdolnego do łączenia się, wspierania i wzajemnej interakcji.

BADANIA ODDZIAŁYWAŃ REKOMBINANTOWYCH BIAŁEK Z WYKORZYSTANIEM TECHNOLOGII BLITZ Z DEDYKOWANYMI BIOSENSORAMI

Maciej Prusinowski, Joanna Żebrowska, Piotr Skowron

Uniwersytet Gdański

Wydział Chemii

Katedra Biotechnologii Molekularnej

Białka w organizmach żywych pełnią ważne i różnorodne funkcje. Są kluczowymi związkami w większości procesów komórkowych, a ich funkcje często zależą od oddziaływań z innymi białkami lub molekułami. Opracowanie dokładnych metod badań tych oddziaływań w komórkach są więc niezwykle ważne. Przedstawiamy wyniki serii pomiarów oddziaływań kinetycznych rekombinantowych białek z wybranymi biocząsteczkami. Pomiary kinetyczne oddziaływań białko-ligand zostały wykonane przy użyciu techniki Label-free Assays in a Drop przy użyciu aparatu Blitz® od firmy ForteBio. Głównymi zaletami charakteryzującą wybraną technikę to możliwość pomiarów w czasie rzeczywistym, szeroki zakres pomiarów, brak niebezpiecznych znaczników takich jak radioizotopy, niewielką ilość próbki niezbędnej do pomiarów. Ponadto daje możliwość analizowania różnych oddziaływań, w tym białko-białko, białko-przeciwciato gwarantowane przez zastosowanie specjalistycznych biosensorów. Do pomiarów wykorzystano białka rekombinantowe, uzyskane z nadekspresji z zaprojektowanych i optymalizowanych pod względem kodonów genach syntetycznych w ekspresyjnym systemie *Escherichia coli*. Białka oczyszczono metodami chromatografii powinowactwa. Białka te wykazują selektywne właściwości do oddziaływań z różnymi biocząsteczkami. Użyto m.in. hTRF1_His z kompleksu Shelterin, które wykazuje zdolności do wiązania się do telomerowego DNA. W oddziaływaniach kinetycznych pomiędzy białkiem-DNA wykorzystano liniowy fragment DNA o wielkości 165 pz zawierający 2 powtórzenia telomerowe. Ponieważ wszystkie otrzymane białka posiadały etykietę His, do pomiaru oddziaływania wykorzystano biosensory His1k, aby móc unieruchomić białka na sensorze. Potwierdzono zdolność otrzymanych rekombinantowych białek do selektywnego wiązania się z określonymi cząsteczkami, na przykład telomerowym DNA. Wyznaczono stałe szybkości i powinowactwa dla oddziaływań wiązania (k_a , k_d , KD).

ZABURZENIA POZNAWCZE W CHOROBY HASHIMOTO

Maria Mucha, Alicja Kowalczyk, Olga Szczepankiewicz

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Hormony gruczołu tarczycowego są niezbędne do prawidłowego rozwoju i dojrzewania układu nerwowego oraz do jego dalszego fizjologicznego działania. Regulują wzrost ośrodkowego układu nerwowego (OUN) oraz połączenia synaptyczne, wpływają również na układy serotoninergetyczny i noradrenergiczny. Badania wskazują, że istnieje funkcjonalny związek między funkcjonowaniem mózgu i tarczycy. Hormony tarczycy mają bardzo silny wpływ na komórki mikrogleju i neuronalne szlaki neuroprzekaźników. Osoby z zaburzeniami tarczycy mogą rozwijać ogromną listę objawów neurologicznych, nastroju i poznawczych. Istnieją również dowody, że neuroprzekaźniki są ważne centralnie dla modulacji osi podwzgórze-przysadka-tarczyca. Praca w sposób przeglądowy ukazuje wpływ choroby Hashimoto – przewlekłego autoimmunologicznego zapalenia tarczycy na funkcjonowanie poznawcze człowieka. Obecnie choroba Hashimoto jest uważana za jedną z najbardziej rozpowszechnionych, przewlekłych chorób o podłożu autoimmunologicznym, której prawdopodobieństwo wystąpienia zwiększa wiele czynników środowiskowych: od niedoborów mikro i makroelementów, po zanieczyszczenia powietrza. Chorobę diagnozuje się obecnie o coraz większej części społeczeństwa. Charakterystycznymi objawami są nacieki zapalne z uszkodzeniem tarczycy, a także wole tarczycowe widoczne na szyi osoby chorej, które mogą współwystępować z zaburzeniami poznawczymi związanymi z: pamięcią, uwagą, snem, emocjami. Zauważa się korelacje między występowaniem chorób tarczycy i depresji, w której kluczową rolę odgrywają zaburzenia osi podwzgórze-przysadka-tarczyca oraz nieprawidłowe stężenia serotoniny w mózgu.

ANTYBIOTYKOTERAPIA DZIECI W INFЕКCIACH DRÓG ODDECHOWYCH – WIEDZA RODZICÓW Z TERENU RADOMIA

Mariola Mendrycka, Klaudia Jędrzejewska, Anna Dziuba,

Uniwersytet Technologiczno – Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu
Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

Znajomość racjonalnego przyjmowania antybiotyków w leczeniu infekcji dróg oddechowych u dzieci jest niezwykle ważna. Stosowanie się do zaleceń lekarza zapewni prawidłowy przebieg procesu leczenia oraz ograniczy szerzenie się antybiotykooporności wśród bakterii. Odpowiednia edukacja rodziców w tym zakresie powinna być jednym z głównych założeń programu walki z nadużywaniem antybiotyków.

Celem niniejszej pracy była analiza wiedzy rodziców z zakresu antybiotykoterapii dzieci z infekcjami dróg oddechowych z terenu Radomia.

Badanie zostało przeprowadzone wśród 103 respondentów, z czego 66 osób stanowiły kobiety. Jako metodę badania wykorzystano sondaż diagnostyczny, narzędziem była autorska ankieta badawcza.

Większość respondentów nie posiada odpowiedniej wiedzy na temat prawidłowej antybiotykoterapii. Niektórzy z rodziców przyznają, że przerywają leczenie w przypadku wycofania się objawów choroby. Główne źródła wiedzy na temat antybiotykoterapii to: lekarz, ulotka od producenta leków oraz Internet. Ankietowani rodzice rzadko prosili lekarza o wypisanie recepty na antybiotyk. Zdecydowana większość opiekunów stosowała probiotyki podczas antybiotykoterapii dziecka.

Wiedza rodziców z terenu Radomia na temat antybiotykoterapii infekcji górnych dróg oddechowych wciąż jest niewystarczająca. Znaczna część społeczeństwa stosuje się jednak do poleceń lekarzy prowadzących. Istnieje potrzeba popularyzacji tematu, tak by racjonalna terapia stała się powszechna.

POSTAWA RODZICÓW WOBEC SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY

Mariola Mendrycka ¹, Klaudia Jędrzejewska ¹, Anna Dziuba ²

Uniwersytet Technologiczno – Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu

Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

¹ Katedra Pielęgniarstwa

² Katedra Medycyny

Od kilku lat obserwuje się narastającą tendencję do rezygnacji ze szczepień ochronnych. Zauważono, że coraz częściej, zwłaszcza w środowiskach masowego przekazu, pojawiają się fałszywe informacje na temat szczepień. Stawia to personel medyczny w trudnej sytuacji przekonywania rodziców co do zasadności szczepień. Głównym celem niniejszego badania była analiza postaw rodziców wobec szczepień ochronnych dzieci i młodzieży.

Badaniem objęto 107 respondentów: 79 kobiet oraz 28 mężczyzn. W pracy wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego a narzędziem był autorski kwestionariusz ankiety.

Większość rodziców poddawała swoje dzieci szczepieniom, głównie z powodu obawy o wystąpienie choroby zakaźnej. Odmówiono szczepień z powodu możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych. Tylko połowa rodziców poddaje dzieci szczepieniom zalecanym. Jako źródła wiedzy wybierano lekarza oraz Internet.

Czynniki, takie jak: wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania i sytuacja materialna nie miały znaczącego wpływu na podejmowanie przez rodziców decyzji o szczepieniu ochronnym swoich dzieci. Wykształcenie wyższe u rodziców nie determinowało lepszej samooceny wiedzy na temat szczepień ochronnych. Lepsza sytuacja materialna rodziców nie wpływała na decyzję o szczepieniu dzieci szczepionkami zalecanymi (dodatkowo płatnymi). Najczęściej wybieranymi źródłami wiedzy przez rodziców to: lekarz, Internet i pielęgniarka. Głównym powodem, dla którego rodzice decydują się szczepić dzieci jest możliwość wystąpienia ciężkiej choroby zakaźnej. Głównymi powodami, dla których rodzice odmawiają szczepień są: obawa o wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego oraz obawa o istnienie szkodliwych związków w szczepionkach.

OCHRONA ŚRODOWISKA WÓD MÓRZ I OCEANÓW NA ŚWIECIE

Natalia Setla

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Wydział Zarządzania

W dzisiejszych czasach jednym z największych problemów całego społeczeństwa jest zanieczyszczenie środowiska. Coraz więcej osób zauważa powagę tego problemu i stara się działać w kierunku poprawy sytuacji w zakresie ochrony środowiska. Zakres problemu jest bardzo szeroki, dlatego w prezentacji zostanie omówiony jeden z problemów jakim jest zanieczyszczenie wód mórz i oceanów. Zostanie zwrócona uwaga na takie aspekty jak: rozkład zanieczyszczeń w wodzie morskiej oraz problem mikroplastiku. Ważnym problemem są również skutki i konsekwencje tego typu działań na wszelkiego rodzaju organizmy żyjące w wodzie. W prezentacji zostaną przedstawione sposoby w większości bardzo innowacyjne i nowoczesne stosowane w kierunku przeciwdziałania i zmniejszenia zanieczyszczeń wód całego świata. Podejmuje się wiele działań zwłaszcza w Europie w walce o ochronę środowiska wprowadzając wiele zakazów na przykład dotyczących produkcji plastikowych opakowań, rurek, sztućców talerzy itp. Pomimo, iż zagrożenie jest bardzo nagłaśniane, wciąż wiele ludzi nie czuje powagi sytuacji, dlatego celem prezentacji jest przybliżenie skali problemu i uświadomienie jak ważna jest rola człowieka i jego zachowanie w walce o ochronę środowiska.

WYMIAR KLAUZULI SUMIENIA W KONTEKŚCIE ETYCZNYM

Nina Maria Szukała

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Współcześni przedstawiciele bioetyki utylitarnej, a także zwolennicy eutanazji domagają się dziś łatwego dostępu do kontrowersyjnych świadczeń medycznych. Dotychczas klauzula sumienia była ustawowym kompromisem pomiędzy prawem, a lekarzami danego państwa. Pozwalała tym drugim na odmowę świadczeń, które mogły zagrozić ich uczciwości moralnej. Jednak już nie we wszystkich krajach Europy ona funkcjonuje. Nie zmienia to faktu, że wciąż istnieją jej zwolennicy.

W niniejszej pracy zostały przedstawione argumenty przemawiające za klauzulą sumienia, zwracając szczególną uwagę na ich etyczny wymiar. Odniesiono się również do różnicy, jaka występuje pomiędzy wizją lekarza jako uzdrowiciela, a jako usługodawcą. W pracy pomięto wszelkie konteksty religijne i skupia się na wymiarze świeckim.

UMOWA ZLECENIE DLA STUDENTA

Patryk Puto

Politechnika Częstochowska
Wydział Zarządzania

Celem pracy jest omówienie problematyki związanej z prawami i obowiązkami wynikającymi z zawarcia przez studenta umowy zlecenia. Najpierw zostały omówione podstawowe pojęcia dotyczące umowy zlecenia, takie jak źródła prawa, definicja legalna, zasada swobody umów, prawa i obowiązki zleceniodawcy oraz zleceniobiorcy. Zgłębiono także zasady wynagradzania za wykonywane czynności w ramach zlecenia. Dokonano również porównania cech tego stosunku cywilnoprawnego względem stosunku pracy, co miało istotne znaczenie w późniejszym omówieniu konsekwencji uznania przez ZUS stosunku umowy zlecenia jako stosunku pracy. Istotnym zagadnieniem były też konsekwencje przedwczesnego wypowiedzenia umowy zlecenia przez którąś ze stron. Kolejno poruszono zagadnienie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia, a dokładniej kryteriów, jakie należy spełnić, aby tym ubezpieczeniom nie podlegać, a tym samym nie być zobligowanym do potrącania składek. Dlatego ważnym aspektem tego zagadnienia było omówienie definicji statusu studenta dla celów przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych. Ponadto poruszono kwestię obowiązku podatkowego z tytułu osiągania dochodów z umowy zlecenia. Podstawowym problemem badawczym, na który miała odpowiedzieć niniejsza analiza zagadnienia jest to, czy zawarcie umowy zlecenia przez studenta niesie ze sobą więcej wad, czy może korzyści. Całość rozważań została zakończona syntetycznym podsumowaniem, w wyniku którego ustalono, iż dla studenta zawarcie umowy zlecenia przynosi więcej korzyści niż wad.

MĄKI Z OWOCÓW DRZEW JAKO BEZGLUTENOWA ALTERNATYWA DLA MĄKI PSZENNEJ

Piotr Jakuć, Joanna Browarek

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wydział Nauki o Żywności

Studenckie Koło Naukowe Technologów Przetwórstwa Surowców Roślinnych

Mąki bezglutenowe są coraz szerzej rozpowszechnianymi surowcami w produkcji wyrobów piekarskich i ciastkarskich. W celu zwiększenia wartości odżywczych oraz zdrowotnych szuka się coraz lepszych oraz ciekawszych źródeł pozyskania mąk bezglutenowych. Mąki z owoców drzew są bardzo dobrym źródłem błonnika, witamin, aminokwasów oraz minerałów, oprócz tego świetnie sprawdzają się jako dodatek lub jako całkowity zamiennik mąk zbożowych. Oprócz walorów odżywczych, konsumenci oczekują aby produkty bezglutenowe lub produkty o obniżonej zawartości glutenu były smaczne, ładnie się prezentowały, posiadały odpowiednią dla tradycyjnego odpowiednika konsystencję lub strukturę, co prowadzi do coraz większej ilości badań nad słabo poznanymi do tej pory mąkami.

Według zaleceń dietetyków oraz diabetyków zapotrzebowanie na węglowodany wynosi od 45% do nawet 75% całkowitego dziennego zapotrzebowania. Głównym źródłem węglowodanów, które jest zalecane przez żywieniowców są produkty pochodzenia zbożowego, które zawierają cenny błonnik, składniki mineralne oraz witaminy, zwłaszcza witaminy z grupy B. Jednak surowce, które wykorzystywane są w piekarstwie oraz ciastkarstwie jak pszenica, owies lub żyto, zawierają gluten. Gluten jest nietolerowany przez osoby cierpiące na celiakię. Współcześnie bezglutenowe produkty zbożowe są produkowane na bazie mąki ryżowej lub kaszki kukurydzianej, które posiadają niskie zawartości wartości odżywczych, dlatego coraz częściej produkty bezglutenowe wzbogaca się poprzez dodatek innych mąk jak mąka amarantusowa lub gryczana albo suszonych owoców i warzyw.

Celiakia czyli gluteno zależna choroba trzewna jest trwałą nietolerancją glutenu, która powoduje zmiany w błonie śluzowej jelita cienkiego, które ustępuje po wyeliminowaniu białek glutenowych z diety. Biorąc pod uwagę, że szacuje się ok. 40 tysięcy osób w Polsce, które zmagają się z celiakią, niezbędne wydaje się zwrócenie uwagi na dostępność produktów spożywczych, które znajdą zastosowanie w tej diecie eliminacyjnej. Oprócz celiakii, dieta bezglutenowa lub dieta o obniżonej zawartości glutenu jest zalecana z powodu alergii na białka glutenowe, idiopatyczne nietolerancje glutenu, a także przy wspomaganiu terapii w autyzmie, kandydozie oraz autoimmunologicznych chorobach tarczycy.

Na świecie kształtuje się coraz więcej nowych trendów oraz potrzeb pod względem żywności, które przyczyniają się do poszukiwania surowców o wysokich wartościach odżywczych oraz szczególnych właściwościach zdrowotnych. Obserwuje się coraz większe zainteresowanie bezglutenowymi produktami przeznaczonymi dla ludzi chorych na celiakię oraz osób zdrowych, które poszukują odpowiedniki produktów tradycyjnych, które wykazują korzystniejsze dla zdrowia właściwości. Rynek spożywczy oraz jego asortyment jest coraz szerszy oraz

WYZWANIE WSPÓŁCZESNEGO SPOŁECZEŃSTWA - ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY

Radosław Kułak

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wydział Nauk Ekonomicznych

Katedra Teorii Ekonomii

W XXI wieku nasza ingerencja jako społeczeństwa w środowisko naturalne skutkowałą wieloma katastrofami. Człowiek jest częścią ekosystemu, jednak nie tworzy go samodzielnie. Całe społeczeństwo musi jak najszybciej dojść do tej myśli i zacząć dbać o naturę, które otacza nas wszystkich. Aby społeczeństwa stale się rozwijały przy jednoczesnym zaniechaniu negatywnego wpływu na środowisko konieczne jest wprowadzanie globalnej idei rozwoju społeczno-gospodarczego. Idea ta bardzo mocny nacisk kładzie na rozwój jakości życia. Osiągnięcie jednak tego celu jest trudne i czasochłonne oraz wymaga przełamania wielu barier, a główną z nich jest zakorzeniona obecnie w ludziach mentalność ciągłej konsumpcji. Aby wprowadzić w życie zrównoważony rozwój konieczna jest także edukacja, która powinna towarzyszyć społeczeństwu od początku nauczania w placówkach oświatowych, a co za tym idzie niezbędna jest wykwalifikowana kadra. Koniecznym jest tu, więc interwencja władz krajów na każdym szczeblu oraz ludzi pochodzących ze świata nauki, polityki i biznesu. Nie może być to jednak sytuacja, w której władza wykorzystuje siłę do wprowadzania wcześniej wspomnianej idei, a tworzenie odpowiedniego środowiska, w którym owa świadomość powinna się kształtować.

WPŁYW WYKONYWANEJ PRACY ZAWODOWEJ NA KONTROLĘ STABILNOŚCI POSTAWY STOJĄCEJ

Renata Orawiec, Marian Gawinek, Milena Suska- Tomaszewska

Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu
Katedra Fizjoterapii

Praca biurowa (PB) jest upragnionym rodzajem działalności zawodowej w wielu środowiskach społecznych. Natomiast aktywność fizyczna i praca zawodowa niesiedząca-fizyczna (PF) mają pozytywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne.

Porównanie kontroli postawy stojącej PB do PF poprzez analizę parametrów przemieszczeń środka nacisku stóp (COP) w warunkach włączonej (OO) i wyłączonej kontroli wzrokowej (OZ).

W badaniu uczestniczyło 40 osób: po 20 osób- PB i PF. Porównano w obu grupach parametry COP: zakresy ML i AP, długość ścieżki i pole powierzchni.

U PB wartości wszystkich parametrów uległy zwiększeniu w próbach OZ. U PF jedynie wzrósł parametr długość ścieżki. Znacznie większe wartości parametrów wychwiał u PF mogą sugerować lepszą kontrolę postawy w skrajnych położeniach COP, a OZ zmusza PF do bezpiecznego dla nich, mniejszego zakresu wychwiał.

WYSTĘPOWANIE NADWAGI I OTYŁOŚCI WŚRÓD DZIECI W WIEKU 10 LAT W MIEŚCIE I GMINIE OPOCZNO

Robert Makuch ¹, Mariola Mendrycka ², Karol Natkański ¹,

Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu

¹ Wydział Filologiczno-Pedagogiczny

Katedra Kultury Fizycznej

² Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

Katedra Pielęgniarstwa

Problem nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży, obecnie dotyczy nie tylko Polski, ale również krajów wysokorozwiniętych i rozwijających się na całym świecie. Wczesne wykrywanie nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży oraz odpowiednia edukacja jest dość ważnym elementem profilaktyki zdrowotnej.

Ocena występowania stanu nadwagi lub otyłości w wybranej grupie 10-cio letnich chłopców, pochodzących ze środowiska miejskiego i wiejskiego.

Grupę badawczą stanowili chłopcy uczęszczający do szkół podstawowych, posiadający 10 lat, pochodzący z miasta Opoczno (30 osób) oraz z terenów wiejskich należących do gminy Opoczno: Januszewic, Klin, Świerczyny oraz Gawron o łącznej liczbie 30 badanych. W obydwu grupach dokonano pomiaru wysokości i masy ciała oraz wybranych parametrów składu ciała: BMI, zawartość tkanki tłuszczowej i mięśniowej oraz metabolizm spoczynkowy,

Chłopcy pochodzący z miasta byli wyższego wzrostu od swoich rówieśników zamieszkujących tereny wiejskie. Wartość BMI również była wyższa w tej grupie chłopców mieszkających w mieście. Niedowagi nie odnotowano w żadnej grupie badawczej. Prawidłową masę ciała posiadało większość chłopców pochodzących z miasta oraz ze wsi. Większy udział procentowy nadwagi i otyłości występował u badanych pochodzących ze wsi. Niewielkie różnice odnotowano dla procentowej zawartości tkanki mięśniowej szkieletowej na korzyść grupy badawczej z miasta. Podobne wyniki dla dwóch grup uzyskano w przypadku zawartości procentowej tkanki tłuszczowej.

Wyniki cech somatycznych: wysokość, masa ciała oraz wskaźnik BMI są bardzo zbliżone w obu grupach. U chłopców ze wsi nieznacznie odnotowano wyższy poziom zawartości tkanki szkieletowo-mięśniowej, tkanki tłuszczowej oraz metabolizmu spoczynkowego, ale różnice w wynikach nie były zbyt duże.

OCENA EFEKTYWNOŚCI TRENINGU ZDROWOTNEGO KOBIET NA WYBRANE ZDOLNOŚCI MOTORYCZNE ORAZ PARAMETRY SKŁADU CIAŁA

Robert Makuch ¹, Mariola Mendrycka ², Olga Bochniewska ¹,

Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu

¹ Wydział Filologiczno-Pedagogiczny

Katedra Kultury Fizycznej

² Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

Katedra Pielęgniarstwa

Aktywność fizyczna jest ważnym elementem dbałości o nasze zdrowie w każdym wieku, a jej brak prowadzi do licznych schorzeń. Ważnym narzędziem w profilaktyce zdrowotnej jest trening obwodowo – interwałowy wykonywany często w obecności trenera personalnego.

Ocena efektywności 12-to tygodniowego treningu zdrowotnego kobiet z Radomia w wieku 40-60 lat na wybrane zdolności motoryczne oraz parametry składu ciała.

Badania przeprowadzono przed rozpoczęciem cyklu treningu oraz po jego

zakończeniu, w grupie 30 kobiet, które ćwiczyły 3 razy w tygodniu w klubie sportowym Mrs. Sporty w Radomiu. Dokonano pomiaru wybranych parametrów składu ciała: wzrost, masa ciała, BMI, zawartość tkanki tłuszczowej oraz mięśniowej, za pomocą analizatora firmy TANITA typu BC- 1000 WH. Określono poziom zdolności motorycznych przy użyciu wybranych testów z EUROFITU (postawa równoważna na jednej nodze, skłon tułowia w siadzie, zaciskanie ręki – dynamometria dłoniowa, siła tułowia – siady z leżenia).

Równowaga, gibkość, siła oraz wytrzymałość po wykonaniu cyklu ćwiczeń została rozwinięta. Poziom tkanki tłuszczowej uległ obniżeniu o 3,2%, a tkanki mięśniowej zwiększeniu o 2%. Masa ciała poprzez sumienny trening została zredukowana o 1,5%, zaś BMI o 4,8%.

Trening zdrowotny prowadzony systematycznie przez 3 miesiące spowodował istotną poprawę prawie wszystkich analizowanych wskaźników zdolności motorycznych. Regularny i odpowiednio dobrany trening obwodowo – interwałowy korzystnie wpłynął na zmiany w składzie ciała oraz poprawę samopoczucia badanych kobiet.

CELEBRACJA LITURGII GODZIN NA PODSTAWIE NAUCZANIA KOŚCIOŁA

Roksana Czuba

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie
Wydział Prawa, Prawa kanonicznego i Administracji
Katedra Historii, Norm ogólnych, Prawa sakramentów i Instytutów Życia
Konsekwentnego

W pracy przedstawiono problematykę sprawowania Liturgii Godzin w oparciu o nauczanie Kościoła. Omówiono tło historyczne Liturgii Godzin, a następnie strukturę i pory dnia, w których należy odmawiać modlitwę. Całe opracowanie opiera się na konstytucjach i dekretach Soboru Watykańskiego II oraz na przedmiotowej literaturze. W pracy zastosowano metodę analityczno-dogmatyczną pozwalającą na szczegółową analizę przedstawionego tematu. Należy zauważyć, że sprawowanie Liturgii Godzin jest praktykowane w szczególności wśród duchownych lub zakonników. Na przełomie lat ludzie świeccy przestają koncentrować się na płaszczyźnie duchowej, często odchodząc od praktyk religijnych i skupiając się na potrzebach doczesnych. Powodem tego jest rozwój Internetu, coraz to nowsze technologie i intensywny styl życia skoncentrowany na pracy. Zarówno świeccy, duchowni, jak i osoby konsekrowane powinni dołożyć wszelkich starań, aby Liturgię Godzin przybliżyć wszystkim ludziom.

UŻYTECZNOŚĆ PROFILOWANIA RYZYK INWESTYCYJNYCH WOBEC PRAWNYCH ASPEKTÓW DYSTRYBUCJI PRACOWNICZYCH PLANÓW KAPITAŁOWYCH

Karol Marian Szczepanowski

Celem artykułu jest określenie wariantów relatywności wartości kształtujących pozaekonomiczną przydatność profilowania ryzyka inwestycyjnego w ramach prawnych aspektów dystrybucji pracowniczych planów kapitałowych w wymiarze normatywnym. Dzięki wykorzystaniu następujących metod: historycznoprawnej, dogmatycznoprawnej, analitycznej obok ekonomicznej analizy prawa, możliwe było opracowanie materiału składającego się z wybranych orzeczeń krajowych i międzynarodowych z uwzględnieniem odpowiednich aktów prawnych oraz myśli filozoficznej wokół ujemności. W wyniku tego w pracy stwierdzono, że subiektywna koncepcja pośrednictwa przesądza o równości w wolności w toku adaptacji zdolności inwestycyjnej danego instrumentu, podczas gdy w procesie europejskiej przedmiotowego instrumentu, natomiast w procesie europeizacji ochrony konsumenta zdaje się dominować przypisanie determinanty wolności konkretyzacji w warunkach uogólnionego dobra wykorzystania zasobów środowiska poprzez zwielokrotnienie przestrzeni przetwarzalności czynników produkcji przy wsparciu publicznoprawnych tendencji rynku konkurencyjnego.

DOBRA OSOBISTE OSOBY PRAWNEJ W KONTEKŚCIE DOPUSZCZALNOŚCI LOKAUTU W PRAWIE POLSKIM – WYBRANE ASPEKTY AKSJOLOGICZNE

Karol Marian Szczepanowski

Celem niniejszego artykułu jest ukazanie wybranych implikacji aksjologicznych ochrony dóbr osobistych osoby prawnej w Polsce w związku z wątpliwym charakterem możliwości stosowania lokautu ze względu na względy etyczne, zakorzenione w szczególnej ochronie pracy jako prawa podmiotowego. Dzięki wykorzystaniu następujących metod badawczych: dogmatycznoprawnej, analitycznej, ekonomicznych i prawniczych oraz porównawczych, możliwe było opracowanie, w kontekście przedmiotu rozważań, wybranych normatywnych wzorców kontroli należytej ochrony szeroko rozumianego dobra ogólnego, w tym zwłaszcza w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i w odniesieniu do dorobku myśli filozoficznej, głównie Kanta, Woltera, Arystotelesa czy Ossowskiej. Doszło do wypracowania zasadniczego wniosku, zgodnie z którym aksjologiczna płaszczyzna ochrony dóbr osobistych osoby prawnej może stanowić uzupełnienie uniwersum wartości opisujących granice wolności jednostki w kontekście ustalania dopuszczalności lokautu w prawie polskim w toku realizacji prokonstytucyjnych i proeuropejskich standardów równościowych na poziomie legislacyjnym w postaci aktywizmu sędziowskiego.

DOMNIEMANIE KONSTYTUCYJNOŚCI NORMY PRAWNEJ A AKSJOLOGIA EUROPEIZACJI MODELOWANIA OCHRONY PRAWNEJ W OKRESIE DESTABILIZACJI POLSKIEGO PORZĄDKU PRAWNEGO – WYBRANE IMPLIKACJE DLA ZAGWARANTOWANIA PRAWA DO SĄDU W WYMIARZE CZYNNYM I PASYWNYM

Karol Marian Szczepanowski

Z zainteresowania opisowym charakterem prawa i jego wpływem na zakres nazw warunkujących stan faktyczny w konstruowaniu relacji z pozbawionym właściwej treści legitymacji organem fasadowym co do realizacji przez władzę wykonawczą rzekomo powierzonych zadań uzurpującej sobie atrybut organu sądowego w okresie kryzysu konstytucyjnego w Polsce, postanowiono podjąć rozważania zmierzające do określenia charakteru domniemania konstytucyjności normy prawnej w związku z obserwowanym w Polsce od 2015 r. kurczeniem się trójpodziału władzy. W drugiej kolejności zajęto się również ukazaniem aksjologicznych implikacji europeizacji ochrony prawnej w kontekście wzorca, przedmiotu, realizatora kontroli zagwarantowania prawa do sądu w ujęciu międzynarodowym. Postanowiono prześledzić działania polskiego ustawodawcy, władzy wykonawczej osłabiające gwarancje procesowe, a także orzeczenia organów międzynarodowych dotyczące polskiej praworządności oraz wybrane implikacje etycznych ocen władzy publicznej. Posłużono się metodą analityczną, dogmatycznoprawną i porównawczą. W rezultacie udało się obronić stanowisko, że w dobie defragmentaryzacji bezpieczeństwo prawne na poziomie konstytucyjnym jest zachwiane ze względu na aktywizm sędziowski realizowany w oparciu o uniwersalistyczną istotę momentu konstytucyjnego oraz ponadnarodowe mechanizmy ustanawiania faktycznej dostępności prawa do sądu w wymiarze czynnym i biernym.

RYZIKO URAZÓW W SPORCIE PO PANDEMII COVID – 19 NA PRZYKŁADZIE "KOLANA SKOCZKA"

Amanda Maria Kostro, Anna Kuryliszyn – Moskal

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
Klinika Rehabilitacji

W wyniku trwającej epidemii COVID – 19 utrudniony został na ponad rok dostęp do profesjonalnych form treningowych. Zawodnicy pozbawieni odpowiednich bodźców treningowych oraz opieki fizjoterapeutycznej narażeni zostali na ryzyko kontuzji – najczęściej w obrębie stawów kolanowych. Tendinopatia więzadła rzepki – "kolano skoczka" stanowi przykład dysfunkcji wynikającej z nieprawidłowo przeprowadzonego treningu połączonego z nieodpowiednim obciążeniem.

Celem pracy jest zaprezentowanie metod diagnostyki oraz propozycji programu rehabilitacji pacjenta z tendinopatią więzadła rzepki.

Dokonano analizy dostępnego piśmiennictwa w bazach Pub Med, Google Scholar oraz wyników prac badawczych.

Postępowanie rehabilitacyjne w "kolanie skoczka" polega przede wszystkim na działaniu przeciwbólowym, ograniczeniu bodźca powodującego mikrourazy, wzmocnieniu stabilizatorów stawów, a w kolejnych na poprawie propriocepcji i odpowiednim doborze obciążenia.

DIAGNOSTYKA ORTOPODOLOGICZNA W DYSFUNKCJACH STÓP W PRAKTYCE FIZJOTERAPEUTY

Amanda Maria Kostro, Anna Kuryliszyn - Moskal

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku;
Klinika Rehabilitacji

Zaburzenia na tle biomechaniki stopy dotyczą ok 80% dorosłych, a najczęściej zgłaszane objawy to: ból stawów, modzele, halluxy czy powtarzające się kontuzje. Ponadto siedzący tryb życia sprzyja otyłości, która wpływa na powstawanie zmian przeciążeniowych w układzie ruchu.

Celem pracy jest zaprezentowanie badania ortopodologicznego znajdującego zastosowanie w diagnostyce fizjoterapeutycznej.

Dokonano analizy dostępnego piśmiennictwa w bazach Pub Med, Google Scholar oraz wyników prac badawczych.

W badaniu ortopodologicznym pacjenta zastosowanie znajduje szereg testów funkcjonalnych takich jak: test stania na palcach, test Rothbarta, test uniesienia palucha, test stania na jednej nodze, test Gaensslena i Muldera, test Silverskiolda oraz przyrządy ułatwiające właściwą diagnostykę takie jak: podoskop, plantokonturograf, czy mata tensometryczna.

DIAGNOSTYKA I TERAPIA ZABURZEŃ RÓWNOWAGI W GABINECIE FIZJOTERAPEUTY

Amanda Maria Kostro, Anna Kuryliszyn - Moskal

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
Klinika Rehabilitacji

Za równowagę odpowiedzialny jest system kontroli postawy, którego zadaniem jest utrzymanie środka ciężkości w obrębie pola podparcia. Czynniki wpływającymi na stabilizację są np. wiek, przyjmowane leki, choroby współistniejące, rodzaj podłoża. Wczesna diagnostyka w połączeniu z rehabilitacją umożliwia zmniejszenie ryzyka upadków.

Zaprezentowano fizjoterapeutycznych metody diagnostyki i terapii pacjenta w zaburzeniach równowagi.

W materiałach i metodach dokonano analizy dostępnego piśmiennictwa w bazach Pub Med, Google Scholar oraz wyników prac badawczych.

W celu uzyskania wyników użyto badania posturograficznego, które pozwala na kompleksową, obiektywną ocenę pacjenta. Platformy balansowe poza diagnostyką umożliwiają trening równowagi. Ponadto w rehabilitacji zastosowanie znajdują ćwiczenia równoważne i trening stabilizacji.

ZMIANY ANATOMICZNE W BUDOWIE JAMY NOSA I NOSOGARDŁA JAKO PRZYCZYNA NAWRACAJĄCYCH I PRZEWLEKŁYCH INFEKCIJ GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH

Łukasz Wysieński, Mariola Mendrycka

Uniwersytet Technologiczno – Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu
Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

Przewlekłe i nawracające infekcje górnych dróg oddechowych są jednym z najczęstszych powodów wizyt lekarskich pacjentów a ich terapia generuje olbrzymie koszty dla systemów ubezpieczeniowych. W wielu przypadkach diagnostyka przyczyn tych schorzeń jest powierzchowna a leczenie ma charakter tylko doraźny. Stosowane terapie nie uwzględniają szczegółowej patogenetyki rozwoju choroby co ostatecznie nie gwarantuje skutecznego i ekonomicznego leczenia pacjentów. Celem pracy było wskazanie wpływu zaburzeń budowy anatomicznej na pojawianie się nawracających i przewlekłych zakażeń górnych dróg oddechowych. Materiał i metodę stanowiła grupa 31 pacjentów, poddana szczegółowemu, pełnemu badaniu laryngologicznemu (podmiotowemu i przedmiotowemu) wraz z badaniem endofiberoskopowym i badaniem tomografii komputerowej zatok przynosowych. U 18 pacjentów, którzy nie chorowali na nawracające i przewlekłe choroby górnych dróg oddechowych nie wykazano istotnych zmian anatomicznych w budowie nosa i nosogardła. W grupie 13 pacjentów z przewlekłymi lub nawracającymi infekcjami górnych dróg oddechowych stwierdzono istotne odchylenia anatomiczne jak przerost małżowin nosowych dolnych, skrzywienie przegrody nosa, małżowiny puszkowe, przerost migdałka gardłowego, eozynofilowe polipy nosa, ciasto obce w zatoce szczękowej. Zmiany anatomiczne poprzez wpływ na czynność i efektywność aparatu śluzowo-rzęskowego są przyczyną przewlekłych i nawracających infekcji górnych dróg oddechowych. Szczegółowe badanie laryngologiczne wsparte badaniem endoskopowym i badaniem tomografii komputerowej zatok pozwalają na pełną diagnostykę i poznanie patogenetyki schorzenia. Defekty anatomiczne nie poddające się terapii zachowawczej wymagają leczenia chirurgicznego.

ZACHOWANIA ZDROWOTNE STUDENTÓW KIERUNKÓW MEDYCZNYCH W INFЕКCIACH GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH

Mariola Mendrycka, Łukasz Wysieński, Klaudia Pyzara

Uniwersytet Technologiczno – Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu

Zachowania zdrowotne stanowią formę aktywności ukierunkowaną na zdrowy styl życia i powinny mieć charakter nawykowy przez całe życie. Wczesne rozpoznanie i podjęcie odpowiedniego leczenia infekcji górnych dróg oddechowych zapobiega powikłaniom i wpływa na poprawę jakości życia.

Badania przeprowadzono wśród studentów kierunków medycznych: lekarski, pielęgniarstwo oraz fizjoterapia o łącznej liczbie 141 osób, anonimowo za pomocą autorskiej ankiety. Zjawisko samolecznictwa w infekcjach górnych dróg oddechowych wśród studentów kierunków medycznych jest powszechne. Kierunek studiów nie ma wpływu na zachowania zdrowotne studentów. Respondenci, zarówno z kierunku lekarskiego, pielęgniarstwa, jak i z fizjoterapii przyjmują leki dostępne bez recepty, a jeśli nie przynoszą oczekiwanego rezultatu wówczas korzystają z porady lekarskiej. Kobiety częściej niż mężczyźni przyjmują leki ośłonowe oraz dostosowują się do zaleceń producenta odnośnie do dawki przyjmowanego leku. Antybiogram rzadko jest wykonywany przed rozpoczęciem leczenia antybiotykiem wśród studentów mieszkających w mieście oraz na wsi.

Zachowania zdrowotne wśród większości studentów kierunków medycznych Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego w Radomiu są dobre. Nieprawidłowe zachowania zdrowotne były prezentowane przez niewielką grupę respondentów, która nie zgłaszała się na wizyty kontrolne, samodzielnie dokonywała zmiany dawki leku bez konsultacji lekarskiej lub łączyła środki farmaceutyczne przepisane przez lekarza z lekami OTC.